

Izhaja trikrat na teden — šestih izdankih, in sicer: vsak terek, četrtek in sobota, zjutranje izdaje opoldne, večerne izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ 1-70
Posanišne številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doplačane naročnine se ne odzivamo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Nunaki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.
Neplačanih pism ne sprejemlje ne uredništvo ne upravnistvo.

Oglaš in postancice
se računijo po peti vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorice.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gl. 80 kr. — Oglašje v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. peti vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Trgovsko in obrtno društvo.

V.

Naša organizacija in naš — delavec.

V prejšnjem sestavku smo dokazali, da posebne okoliščine v naši deželi naravnost silijo našega kmeta, velikega in malega posestnika, da išče tudi svoj blagor v razvitku in napredku slovenske trgovine in obrti. Načrtali smo program našega delovanja za jeden cel človeški rod, po katerem spravimo v popolno, neločljivo soglasje koristi kmeta z onimi trgovca in obrtnika. In kdor zlovoljno nasprotuje takemu soglasju — je zločinec proti boljši prihodnosti našega naroda!

Poleg kmeta ali posestnika, trgovca in obrtnika pa imamo še — delavca, kateremu moramo posvetiti enako pozornost, skrb in ljubezen! Tudi naš delavec nam je brat po krvi in jeziku; tudi on je važen činitelj našega naroda, da zasluži in je celo neobhodno potrebna dolžnost narodnih prvakov, treznih mislecev, da mislijo in skrbé zanj vsopredno z ostalimi sloji naroda!

V kakošnem obsegu se bo dotikalo delovanje našega Trgovskega in obrtnega društva delavskega stanu, in kako si sploh mislimo razmerje delavca do gospodarja ali delodajalca, da bo v naših razmerah za oba prav, bodi namen te razprave.

Predno se poglobimo dotaknemo tega razmerja, naj pogledamo, kakošno je v naši deželi delavstvo, da bomo mogli prav soditi sedanost in razvitek za bodočnost. — Mi namreč opazujemo v zadnjem času tudi pri nas neko gibanje, ki naj bi bilo gibanje delavstva, kar pa nikakor ni! Pač pa je vse skupaj le slepilo jednega dela našega naroda, ki naj bi s svojo številnostjo in če bi bilo treba s fizično silo pomagal krivim prerokom in strankarskim špekulantom — na krmilo.

Oglejmo si torej to — delavstvo v naši deželi! Prosimo pozornosti zlasti tistih Slovencev, ki sami sebe štejejo med — delavce. Ne povemo sicer nič novega,

ker te misli je „Soča“ že povedala, a so tako važne, da jih moramo ponoviti tudi tukaj:

„Delavec pač ni oni, kateri vstopi k temu ali onemu obrtniku, k temu ali onemu gospodarju, da se sam priuči obrti, trgovini ali sploh kakemu poslu z namenom, da ob svojem času na svojo roko prične.

Takih ljudi imamo mnogo v naši deželi; ali jih smemo imenovati delavce? Ne! Prištevati jih moramo trgovskemu, obrtnemu ali kmetškemu stanu, kamor imajo namen pristopiti o svojem času. Ali bi morda bilo v korist, ločiti črevljarskega pomočnika iz obrtniške organizacije in ga staviti pod delavsko? Nikakor ne! Saj bi bilo to naravnost nasprotno njegovim koristim in namenom. Svrha vsakega našega črevljarskega, krojaškega ali kakoršnega koli pomočnika je pač ta, da postane sam samostojen obrtnik! Organizovati ga torej posebej proti njegovemu stanu, ta bi bila pač čudna! Novo ustanovljeno Trgovsko in obrtno društvo za Goriško je radi tega prav po svojih pravih skrbeloh za to, da je prištevati vse take delavce-pomočnike v trgovsko-obrtno organizacijo.

Ali smemo šteti našega brezposestnega kmeta med delavce? Tudi ne! Prvič lahko rečemo, da je v naši deželi jako pičlo sejano kmetško delavstvo, t. j. tako, ki je vezano za celo svoje življenje le služiti, ki nima vsaj svoje bajte, svojega malega kosca zemlje. Takozvanih „stricov“ pa ne moremo šteti med delavstvo, ker živé v družini pri sorodnikih, in so po tej družinski zvezi vezani na posestvo in na koristi posestnika. Ako odštejemo naše bajtarje, kmetške delavce, ki živé po družinah, ter trgovske in obrtne pomočnike, potem se delavstvo v naši kronovini omeji na manjše število.

Brez dvoma spadajo pod pravi pojem delavca dninarji v mestih in trgih. Živé ob dnini in so vezani na ta zaslužek vse svoje žive dni. Računati moremo k delavstvu tudi posle v mestih in trgih iz istih razlogov; kajti razlika med njimi in

prvimi je le ta, da so plačani eni na dan ali teden, drugi pa prejemajo plačilo deloma v stanovanju in hrani.

Delavci konečno, in to so pravi delavci, po katerih se je delavsko gibanje pričelo na Angleškem in Francoskem, kateri tvorijo pravzaprav delavski stan, ki se kot take zavedajo, ki se v drugih deželah organizujejo, in kateri so v svoji masi danes že velika moč, ti pravi delavci so oni, ki služijo velikemu podjetju in so od njega odvisni tako, da so sami brez tega podjetja, brez tega velikega kapitala brez eksistence. Vezani so od kapitala po eni strani, po drugi pa služijo kakor brezštevilni deli stroja, da se drug od drugega ločiti ne dajo. Zato veliko podjetje in kapital skušata spraviti v vedno večjo odvisnost in sužnost te svoje žive stroje. Zato se ta pravi delavec z vso svojo živотно silo brani te sužnosti in skuša pridobiti v združenju toliko močij, da se tudi velikemu kapitalu vedno bolj upira....

(Dalje pride).

„Zora puca — bit će dana“.

Izid volitve dne 29. pr. m., kateri sta vzročila korupcija in terorizem, kakor je neovržno dokazano v zadnjih številkah „Soče“, bodisi v vestéh bodisi v dopisih, je zadel ob hudi odpor pri vsem zavednem našem ljudstvu na Goriškem.

Prvi odpor se je pojavil v onih dveh že znanih brzojavkah iz Sežane in iz Tolmina, kateri so podpisali odlični možje, in kateri nam kažeta odločno, kako misli večina ljudstva na Krasu in v gorah, keč treba poudarjati, da tam je bilo oddanih večina glasov za dr. Staniča! Naj le „Gorica“ nesramno pravi, da „kraski možje so podpisali spravevalo svojega duševnega sirovaštva“, naj le govori o „lisjakih“, o „nesramnem izražanju nezaupanja“, naj le besediči, da „nekoliko tolminskih volilcev je šlo na led“, itd. — nas tisti dve brzojavki veselita v dno srca, ker nam kažeta jasno, da večina volilcev na Krasu in v gorah je

Spremljala sta ju le dva služabnika. V nekaterih urah so že došli v Castelletto.

Jeden izmed dveh spremljevalcev je bil sokolar Ambrož. Želel je še jedenkrat objeti svojo Lauretto in svojega Lupa, predno bi odšla v Palestino.

Pred gradom je bil neki obširen trg. Dospévi tja, so naši jezdecí videli, da so bili stolpi in zidovi ozaljšani za svatovsko svečanost. Na stolpih so plapolali prapori z Ottorinovim grbom. Med zobci na zidovji so bliščali štiti različnih oblik in boj, na katerih so bila naslikana njegova podjetja. Od jednega stolpiča do drugega so bile spete preproge. Tik pod grajskim obzidjem so bili postavljeni mlaji in drevesa, med katerimi so viseli vencí in verige iz zelenja in cvetja. Tu in tam so bila tudi somerno postavljena hodišča in hišice iz zelenja s peresnimi šopi na vrhéh. Vendar se je moglo lahko spoznati, da je morala že miniti slovesnost, radi katere je bilo vse to pripravljeno; kajti veje mlajev in dreves ter zelenje in cvetje je bilo že jako ovenelo.

Grof Del Balzo je nekoliko časa ogledoval ta prizor, a na to dejal Ermelinda ves vesel: „Glej, glej! pustili so do sedaj še vse, kar je bilo prirejeno,

stala neomahljivo na naši strani ter je zavzeta za načela, katera razvija mlada „Sočina“ stranka!

Žalitive, katere siplje klepetava „Gorica“ na naše zavedne volilce, jih sicer ne zadevajo tako, kakor je namenjeno, ali zapomnijo si jih, in pride čas, ko se bo dr. Gregorčič še kesal, da je zmerjal v svojem listu naše moze z duševnimi siromaki itd....

Kakor gori omenjeno, je šel prvi pojav odpora naravnost na grofa C., „ki se je spet vrnil v naše politično življenje z nasilstvom in denarjem“. — Če bi bilo v grofu še kolikaj aristokratskega ponosa ter časti, bi bil moral reči: mandata ne sprejemem, kajti kaj takega, kakor se je njemu, žal, povsem opravičeno zgodilo — da je dobil takoj po izvolitvi nezaupnice — se ne zgodi tako kmalu kakemu baš izvoljenemu poslancu, tem manj takemu, o katerem njegovi pristaši pišejo, da je „ljubljenec naroda!“ — Da sta bili brzojavki povsem na mestu, to je brezdvomno. — Kdo na svetu bo pošiljal za svojega zastopnika v parlament moža, ki svoje volilce, kadar ga prime muha, popusti na cedilu ter zbeži, če treba, v daljno Afriko, moža, ki nima nikakih sposobnostij za parlamentarno življenje, in je vrhu tega še grof, navzet srednjeveških nazorov, ki smatra zaupanje svojih volilcev le za lakajsko udanost svojih — kolonov! Da so naši možje sami iz sebe, brez vsake zunanje inicijative, storili ta korak ter povedali grofu v brk, kar mu tiče — hvala jim!

Drugi odpor je šel proti onim volilnim možem (ponajveč v goriškem okraju), ki bi bili morali voliti po želji svojih volilcev dr. Staniča, ali so se dali premotiti ter so volili grofa C. Cvenk je zmotil že marsikoga, in ta cvenk je igral važno vlogo tudi na dan volitve dne 29. pr. m., tako važno, da je končno prinesel mandat grofu C. Ljudstvo ponekod kar besni proti tistim, ki so se prodali — in to je pojav jako vselega značaja, ker s tem sta obsojena korupcija in terorizem, s tem je obsojena „Goričanska“ banda, ob jednem pa je s tem dano zagotovilo, da prihodnjé pri volitvi volilnih mož bo drugače! — Naši dopisi v tem oziru dosti glasno govoré.... Torej h glasovom, kateri

da so slovesno vsprejeli nevesto.

Kakor hitro so iz grada zagledali malo družbo, sta ji prihitela naproti dva dvorjaniča v mičnih oblačilih z belimi in modrimi programi in s srebrno palčico v roki. Jeden je jako vpljudno poprašal sokolarja, ki je jezdil nekaj korakov pred gospodo, kdo bi bila baron in gospa, ki sta došla čast delat gradu.

„Grof in grofica Del Balzo“, je odgovoril sokolar.

To zaslišavši, je dvorjanič zatrobil v rog, a iz grada je prišla četa oboroženih mož, ki so se prišlecema v čast postavili v vrsto na obeh straneh mosta. Kmalu na to se je iz nekega stolpa zaslišalo zvonjenje, iz dvorišča v gradu so pa jeli odmevati veseli kriki takó glasno, da bi bili skoro prevpili zvonjenje. Ko so naši prišleci došli na dvorišče, so zagledali tam vse polno ljudstva. Množica mož, žen in otrok praznično oblečenih jim je prišla naproti z veselimi vpitjem. Med gnečo so bili tudi glumci, nekateri so se skazovali s plešočimi psi, drugi so uganjali burke, zopet drugi so udarjali na bobne in tamburice, a drugi so godli na piščali in na druga godala, ki so bila tačas v navadi.

(Dalje pride).

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

✱

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

„Nocój in tudi jutri zjutraj“, je odgovoril navidezni pijanec. „O, lakó je prav: nocój in še jutri zjutraj“. In na to je začel peti s krokarskim glasom:

„Pijmo ga, pijmo, nocój in jutri zjutraj; okušajmo, uživajmo, požirajmo! Ko jaz poljubljam svojo merico, ne zmenim se več za upnike in za dekle; so ugnani v kozji rog biriči!...“

Toda Pelagrua mu je pritisnil zaušnico in dejal: „Molči vendar, pasja noga!“

Bici se je pristudil gnjusni prizor, zato je namignila oskrbniku, naj spravi strani tistega nespodobneža. „Dobite takoj zanesljivega človeka“, mu je rekla, „kateri ima odjezditi ter nesti v Castel Seprio pismo, katero vam kmalu izročim; od tam pa mi mora prinesiti odgovor. Nadalje v treh urah ima biti tu, sicer boste vi odgovoren za to.“

Oskrbnik je z globokim poklonom odgovoril, da bo postrežena. Na to je odšel, vodéč seboj unega grdina. Ta se je pustil vleči kakor slamnjak, opotekaje se na desno in levo, a med tem je neprestano kričal: „Kam me vlečeš? Kam me vlečeš? Ti pijanec! pijanec! pijanec!“ Vrata so bila zaprta, lopova sta bila že na koncu mostovža, že sta stopala dali po stopnicah, a ženski ste slišali še vedno tisto neprijetno vpitje: „pijanec! pijanec! pijanec!“

PETINDVAJSETO POGlavJE.

„Tvoj soprog pravi, da ne more biti pripravljen na pot v Palestino pred koncem meseca. Takó, moj otrok, ti obetam, da predno mine tisti čas, te posetim še jedenkrat skupaj s tvojim očetom. V Castellettu se poslovimo. Pojdi, Bog naj te spremlja! Najdalje v osmih dneh se bove zopet videli.“

Te so bile zadnje besede, ki jih je Ermelinda jokaje izgovorila, izvijajoč se iz Bicinega objema tisti dan, ko se je poslavljala od nje.

Ko je prišel določen čas, je skrbljiva mati zajahala konja ter s soprogom odšla iz Milana že pred dnem.

so bili prvotno namenjeni grofu, so morali priti potem korupcije še drugi in Tonklijevi, da je bil izvoljen. — Da grof sprejme tako izvolitev, to ga samo po sebi zadosti označuje.

Tretji odpor pa je bil naperjen proti duhovščini. Veliki del iste se je bil vrzel z vso vneto na volitve. Že pri prvotnih volitvah so dosegli na nekaterih krajih vsled brezbriznosti drugih vspehe, ker so bili izvoljeni taki volilni možje, ki so volili grofa C. proti želji volilcev. Na dan volitve pa so bili, popustivši svoje dušobrizniško službo usodi časa, prihiteli od vseh vetrov, zlasti v Gorico, v Tolmin, Sežano in Bolec, agitovat za Coroninija, oziroma dr. Tonklija. Ne bomo se tukaj zopet podrobneje bavili z njihovim takratnim nastopanjem, ker o tem gre le en glas: da ugled duhovščine je tisti dan neznansko trpeli.... Duhovščina baš je nam pripomogla do drž. poslanca, o katerem sam „Primorski list“ trdi, da je nesposoben, do poslanca, ki je nas pustil na cedilu v najkritičnejših časih, do poslanca, s katerim so goriski Italijani neizmerno zadovoljni, ker se še ni oglasil nikdar v prilogi Slovincem na lazi njihovih poslancev v državnem zboru, in to sedaj še toliko manj stori, ker je dobro znano, da sploh na Dunaj ne pojde! — Zato pa gré odpor proti duhovščini od vseh strani, in ta odpor se pojavlja očito tudi v naših dopisih. — Posledice istega naj si pripisejo prizadeti samim sebi....

V vseh teh odporih pa tiči zdravo jedro, iz katerega nam raste up po boljši prihodnosti. Dan 29. jan. t. l. je postal velevažen dan v naši politični zgodovini, ker ljudstvo je jelo spevidevati, kje ima svoje prijatelje, kje sovražnike, katerih se mora otresti — oglasilo pa se je za načela naše stranke v tako ogromni večini, da gledé na to smelo rečemo s slavnoznanim hrvatskim pesnikom: Zora puca, bit će dana!

DOPISI.

S Kobaridskega. (Posledica sv. misijona? — O dveh ponesrečenih). — V Sedlu so imeli pretekli teden sv. misijon. Pršli so bili on. lazaristi s Kranjskega. Ob takih prilikah imajo navado, da spravijo kolikor mogoče ljudi k spovedi. Tako se je zgodilo tudi pri nas. Na to so določili dan za sv. obhajilo, in še nekaj drugega! Na večer tistega dne je bilo določeno, da kadar bo zvonilo, se mora iti spravit vsakdo, ako je s kom le količkaj sprt. Taka naloga je bila dana tudi neki mladi ženi, ki je šla na dano znamenje v Podbelo k očetu svojega moža, s katerim je bila baje sprta. Kdo ve, s kom se je prejtilo v spovednici, ako ne, pojde — vsled tega je šla. Stari oče je bil nemalo začuden, ko jo je zagledal vse divjo priti nad njega, ker revica je bila tisti čas na potu — zblaznela! Poklicali so zdravnika iz Kobarida, ki je konstatoval blaznost. Uboga žena je še vedno donja! — Kdo vé, če ni to posledica pridig in spovedi za časa sv. misijona, ob katerih prilikah se neukemu ljudstvu preči z vsemi mogočimi grožnjami, s peklom, hudičem in večnim pogubljenjem — le s sprave strani se ga ne pouči. Pot do sporazumljenja s starim očetom bi bili že dobili na kak drug način, ne pa kar na komando, zlasti, ker ni bilo tako hude razprtije! Uboga reva!

Veliko nevolje je obudil pri nas „Primorski list“, ki je pisal o ponesrečenem Fr. Muzniku iz Kobarida, da je bil pijanec! Če si ga je kedaj kaj privoščil, kaj to mar gg. nuncem okoli „Pr. l.“. Ali ni bil še nikdar nobeden gg. nuncem pijan?? — Muznik se je ponesrečil. Zmanjkalo mu je bilo na poti, ker se je bila udrila, stopinje in padel je po skalah do vode, v kateri je obtičal z glavo. Tako so ga tudi našli.

Tistega tujca, katerega so našli obešenega (?), so pokopali brez duhovnika in brez zvonjenja, — ali vendar ni prav dokazano, da se je obesil sam! Sploh ne vemo prav točno, kako in kaj je z njim. Ljudje delajo k temu raznotere opazke, pred vsem pa pravijo: Če nima človek najmanj 30 gld., se umreti ne sme, ker ga ne pokopljejo kot človeka!

Iz Avberja. (O agitatorjih na Krasu. — Nezaupnice). — Dne 26. pr. m. je bil prišel znani Suholazec iz Stanjela s sinom tomajškega župana. Povabila sta volilna moza ter jima dajala za vino in drugo, potem pa sta jih začela nagovarjati, naj volita grofa Coroninija in ne dr. Stanica. Ako

bosta volila grofa C., dobila v Sežani kosilo, vina, kolikor hočeta, in tudi denarja, ali naša volilna moza se nista dala podkupiti, ampak agitatorja sta slišala, da naša volilna moza ne bosta volila takega za poslanca, ki se je s pametjo skregal, ter z nami norce brije v ogromno škodo naši deželi, da on ni vreden našega zaupanja, marveč treba mu povedati, kar mu gre.

Tisti Nebodigatreba in pa tomajski župan sta se trudila na Krasu na več krajih okoli volilnih mož, da bi jih spravila na svojo stran, obetaje jim zlate gradove, in zlobni jeziki govore, da če vse ni pomagalo, je bilo potrebno poseči v žep. Nekdo je govoril v Sežani tako-le: Danes smo imeli prav hudo borbo, ali vendar smo zmagali, ali če bi bili brez denarja, bi ne bili; danes sem dosti potrosil, da sem podkupil glasove, ker sem dajal za en glas po 10, 20 in celo po 40 K. Pa samo da sem jih udobil — kaj to, saj grof ima še dosti denarja — da smo le zmagali. No, na to stran, da je dobil grof Cor. glasov na Krasu, ima „zaslug“, kakor že omenjeno, tomajski župan in sin. Pa ob svojem času že dobila plačilo za to!

Sedaj pa se povem svojo misel! Vsa ona županstva na Goriskem, katere se čutijo žaljena radi izida volitev, da je bil izvoljen grof Coronini na tak škandalozen način, bodisi da so volilni možje prestopili iz tega ali onega vzroka ali da so volili proti želji volilcev — naj bi poslala grofu C. nezaupnice tako, kakor so to storili volilci v Sežani in v Tolminu, da bi bilo najjavnejše povedano, kako ga ljudstvo čista, kar bi se glasilo malo drugače nego misli g. dr. Gregorčič!

(Zadnji odstavek priobčujemo le kot željo g. dopisnika. Ur.)

Domache in razne novice.

Učiteljstvu Gorisko-Gradiščanske naznanjam, da vtok gledé petletnin po zadnji regulaciji plače je ugodno rešen.

Ign. Križman,
nadučitelj v Dornbergu.

Udom e. kr. okraj. deželnih šolskih svetov so imenovani: za okraj goriske okolice gg. Andr. Kocijancič, posestnik v Podgori, in Fr. Gruntar, posestnik in župan v Šmarjah; za tolminski okraj gg. Oskar Gabršček, dež. poslanec in župan v Tolminu, in Ant. Juretič, posestnik v Kobaridu; za sežanski okraj gg. Jos. Fabiani, posestnik in župan v Kobdilju, in Ant. Muha, dež. poslanec in posestnik v Lokvali; za gradiščanski okraj gg. vit. Dottori v Ronkah in Ant. Chiozza v Škodovaki.

Odlikovanje. — Pivovar T. Fröhlich na Vrhniki je dobil pretekli teden na razstavi v Rimu in Brüsselu častno diplomu in zlato svetinjo za svojo izdelke. — Kakor znano, ima zalogo tega piva v Gorici znani rodoljub g. Josko Rovčan.

Gg. naročnikom. — Veliko je naročnikov, ki niso še poslali naročnine. Prosimo jih, naj to kmalu stori, saj vidijo, da imamo z listom velike stroške, pomoči pa nobene razun naročnine. — Število naročnikov pri „Soči“ je po novem letu nekaj padlo, ker naši somišljeniki niso še nadomestili izgube vsled nasprotné agitacije. Oglašajo pa se vedno novi naročniki. Nasproti temu je naraslo število naročnikov na „Primorca“, ki se tiska zdaj že v 1800 iztisih. Cena obeh listov je pa tako nizka, da nujno potrebujemo točnega plačevanja. Kdor je naš somišljenik, naj širi naše liste med narod, a tudi: naj redno plačuje naročnino. — Prosimo.

Čegavo glasilo je „Gorica“. — Govorili so, da je glasilo — deželnih poslancev. Sami pa so najprej izključili dr. Tumo. Mi vemo, da dr. Abram ni bil nikdar v tej pisani družbi. Novi poslanec Oskar Gabršček tudi nima nikake zveze z „Gorico“, — a zdaj vidimo, da napada na grd način tudi poslanca Muho. Od 10 poslancev so proti torej že — štirje. Od ostalih 6 pa so štirje tudi že pogoreli, namreč dva v veleposestvu in dva na Tolminskem. Zadnje volitve to dokazujejo. In ako bodo v kratkem nove volitve, je prav gotovo, da Berbuč in Grča ne bosta več izvoljena. — Dr. Tuma pa ni zgubil zaupanja svojih volilcev, dočim so njegovi nasprotniki že pogoreli. Tu se vidi, koliko je bil vreden poziv, naj dr. T. odloži deželno odborništvo! Kako prav je storil, da se ni brigal za glas ljudi, ki nimajo nikake pravice več do — mandata.

Iz Dola pri Kalu smo dobili dopis, v katerem nam sporoča dopisnik, da tamkajšnjega g. župana je zadela velika nesreča, ker tisti čas, ko se je on mudil v Gorici radi volitve, mu je umrla na naglo žena in takrat rojeni otrok; zapustila mu je 5 nedoraslih otrok. Dopisnik je mnenja, da če bi bil mož doma, bi bil stopil po zdravnika, in mogoče bi žena ne bila umrla. G. župan bo pomnil vse svoje življenje, kedaj je odstopil grof Coronini, da so morale kmečke občine z nova na volitve. Dopisnik pravi dalje: Koliko prepira, koliko stroškov, koliko sovrašva nam je povzročil ta aristokrat, naj plača torej on škodo, katero je naredil naši deželi. Le v naši občini je bilo 10 gld. potnih stroškov za pot v Gorico! Ali bi ne bilo bolje, da smo jih dali ubožcem, ki vedno prosijo podpore, in ni starasinstvene seje, da bi se kedó ne oglasil za njo. — Kdo plača g. županu strah in žalost, ko je moral biti odsoten radi volitve v Gorici in mu je taca umrla žena?!

Zdaj pa ima „Goričanska“ banda svojega poslanca, kateri jim pripelje z Dunaja cel vlak dobrot, da se bodo mastili pri polnih mizah, da jim bo kar tolača tekla od brade.

Dobro bi bilo to bando vložiti v litanije pod tisti odstavek, h kateremu rekamo: reši nas, o Gospod!

„Kdo slepari?“ — Predzadnja „Gorica“ navaja pod naslovom „Kdo slepari“, da je tudi občina Gojače pri volitvi dne 29. januarja oddala glas grofu Coroniniju.

Podpisani kot edini volilni mož občine Gojaske izjavljam, da sem obakrat volil dr. Stanica: „Gorica“ se torej jako moti, ako prišteva Gojaško občino med svoje.

Anton Cigoj, (l. r.)
volilni mož.

Dostavek uredništva. — Tu bodi omenjeno, da smo poizvedeli, da tudi šmarški volilni možje niso vsi volili grofa C.

Klerikalna doslednost. — Klerikalni listi še vedno agitujejo z govorenjem, češ: „Soča“ je poprej hvalila dr. Greg. in Coroninija, zdaj pa ju napada. Mi smo že dovolj pojasnili svoje stališče in povedali, odkod so prihajale hvale in zakaj je bilo čisto treba zavihetiti kadilnico, namreč iz taktičkih razlogov, da se je zabranilo večje zlo in da se ni vzročil že poprej razkol, dokler ni bila skrajna sila in so razmere same dozorele.

Mi bi vse take govorice zavrnilo čisto na kratko tako: Tudi Coronini, Gregorčič in dr. so se pred letom hvalili Tumo in Gab., a kako so ju mesarili pozneje v „Gorici“? Toda v odgovor par konkretnih vzgledov.

Dr. Gregorčič je bil urednik „Soče“ do konca julija 1889.; par tednov prej so bile volitve v deželni zbor. Takrat je hvalisal in priporočal — dr. Jos. vit. Tonklija in njegovega brata. Malo pozneje pa ju je slikal kot največja sebičnega, katerima je vse le za denar, narod jima je le molzna kravica itd. Enako dela zdaj z dr. Tumo in Gabrščekom, ker sta mu odpovedala malikovalstvo.

Urednik „Slov. Lista“ kurat Koblar je bil državni poslanec, ko je bil v državnem zboru znani zakon o znižanju zemljiškega davka (glej zad. sestavek „kako sta Coronini in Gregorčič zastopala našega kmeta“). Takrat je dobil Koblar v državnem zboru g. Gabrščeka in v restavraciji ga je sčeval na Coroninija in Gregorčiča, češ: glejte, take zastopnike imate goriski Slovenci. Posebno hud je bil na Coroninija, o katerem je izrekel najgroznejšo obsodbo, kakoršne se mi ne upamo zapisati. Kako je to, da je Koblar zdaj nakrat tako oduševljen pristaš istega pr.....nega grofa?!

Klerikalna konfuzija. — „Gorica“ triumfuje radi „zmage“ 29. jan.; sprva jej je sekundoval tudi „Slovenec“. Ko se je pa oglasil „P. L.“ z obsodbo „Goričanske“ vlade in je naglašal brez ovinkov zmago „Sočine“ stranke, je „Slovenec“ ponatisnil ves ta članek brez svoje opombe. — Ljubljanski „Slov. List“ pa se zadovoljuje le z udrihanjem po Gabrščeku, a ne ve, ali bi se veselil zmage grofa Coroninija ali jezil nad večino, katero je dobila „Sočina“ stranka. — Ko bodo klerikalci kaj bolj na čistem v tej reči, že sporočimo tudi našim čitateljem.

V obrambo poštenega moža. — Zgoniški župan je bil tudi eden tistih predrznežev, ki je volil v Sežani dr. Stanica. Ker pa mož več velja in ima v vsej okolici več ugleda in vpliva, nego je ljubo „Goričanski“ bandi, zato sta ga začela mrevariti in smešiti „Gorica“ in „Narod“, torej glasili dr.

Gregorčiča in grofa Coroninija. Tako namreč razumeta ta dva „narodna voditelja“ svojo poslansko nalogo; ker jima „Soča“ ni dovolj poslušno stregla, morata imeti svoje liste, da opusjeta vsakogar, ki ju brezpogojno ne hvali.

Mi smo že omenili grde napade na g. župana Grilanca. Oglasil se je pa tudi sam z naslednjim pojasnilom:

„Nekaj po 6. uri zvečer sem šel s sovolilecem Andr. Lahom od Mahorčiča, kjer nas je bila zbrana lepa družba Staničevih volilcev, po smotke v bližnjo tobakarno. V gostilni „pri vagi“ sva slišala silno kričanje. Vstopiva. Pred salonom se ustaviva in opazujeva možake v saloni; bilo jih je kakih 50. Volilcev C. je bilo tudi pri ožji volitvi le 27; vsi drugi so bili agitatorji. — Vedenje teh mož naju je zanimalo; vstopila sva in prisedla konec dvorane k prazni mizi. Kmalu naju obstopijo nekateri kričači, na čelu jim mladič Černe iz Tomaja; tulili so v naju na vse grlo. Res je, da sem jim dejal: „Stanica je volilo pri ožji volitvi 38 mož, brzojavno ne zaupnico pa je podpisalo — 39“. Reči sem hotel, da en volilec, katerega so nam za ožjo volitev ukradli, se je že sskesal. Vprašati sem hotel: „Kje so pa drugi nam ukradeni volilci, ali jih ni nič sram?“ — Predno sem pa dokončal to vprašanje, je zarenčal Černe mlajši: „Posluh! Grilanc ima besedo“.

Jaz sem predrznega mladiča zavrnil, a oglasil se je moj tovariš Lah, da hoče nekaj povedati. Černe mu je dejal, naj stopi na stolico, ako hoče govoriti, da ga bodo vsi slišali. To je Lah tudi storil in bi bil svoj govor dokončal, ako bi ga bili pustili razsajalci. — Vsa komedija v tej gostilni se nama je zdela presmešna, zato sva šla po svoji poti in nazaj v najino družbo, ki je zastopala ogromno večino zavednih Kraševcev.

Kdor je čital „Gor.“ in „Narod“, vidi iz tega, kako ta dva lista iščeta dlako v jajcu, da le moreta udariti po možeh drugačnega prepričanja. Ali pride čas, da damo Kraševci na vse take ljubeznivosti — edino pravi odgovor. Ta ne izostane! Na vse morebitne nove napade ne bom več odgovarjal v časopisih, pač pa odgovorim tudi jaz takrat, ko bomo dajali Kraševci ta skupen odgovor. — Grilanc“.

(Op. uredništva. Tudi nam se zdi, da bo najbolje tako, kakor pravi spoštovani g. Grilanc. Kraševci že dajo — skupen odgovor na vse „Goričanske“ žalitve in predrznosti).

„Prosvjeta“. — Današnja številka ima prilogo, s katero se vabi gg. čitatelje na naročbo „Prosvjete“, ki je izvrsten hrvatski ilustrirani list. List najtopleje priporočamo, ker je jako lep po svojem čitju in po slikah ter daleč nadkriljuje razne nemške ilustrovane časnike, s katerimi so preplavljene slovenske hiše. V tem pogledu pač mora nam veljati geslo: „Svoji k svojim!“

Lažniki po poklicu, ki se sicer za „narodne voditelje“ stulijo, uganjajo dosledno to svojo nečedno obrt v laži in obrekovanju proti rodoljubom, katere hočejo uničiti. Včeraj so se v „Gor.“ zupel zlagali, da je začel dr. Tuma v deželnem odboru italijanski „referirati“, dočim je vsakomur znana njegova železna doslednost v slov. uradovanju še iz časov, ko je bil sodni uradnik. V deželnem odboru je pa doslej prvi in edini: ki dosledno uraduje in poroča v slovenskem jeziku. Lažniki po poklicu se seveda ne bodo brigali za to naše razkrinkanje, ker vedo, da 99% razumnstva jim itak nič več ne veruje; na take limanice hočejo loviti le kaline!

Kje so hudobni jeziki. — Zopet beseda dr. Gregorčiču in grofu C.: Včerajšnja „Gorica“ piše:

„Dr. Tuma in njegov kćji pastir, ki bi služil za drag denar ne le dr. Tumi in dr. Stanica, ampak sploh vsakomur“....

Zopet niže piše:

.....zdravbarjem, katerim je narod le molzna krava“....

Ker je „Soča“ rekla, da bi podpirala dr. Stanica le pod gotovimi pogoji (kajti nastopil je samostalno), piše „Gorica“: „Hudobni jeziki govore, da tisti pogoji, katere je imela v mislih „Soča“, so tičali v globoki skrinjici dr. Stanica“....

Podobnih lumparij kar mrgoli v listu uzornega semeniskega profesorja dr. Gregorčiča, ki kar pavsalno obrekuje svojega bližnjega! Ker Gregorčičev list že toliko kvasari in laže v podobnem smislu, vprašam njega in grofa Coroninija javno:

Urejeval in izdajal sem „Soto“ ves čas, kar sta Vi dva državna poslanca. „Gorica“ sama pripoveduje, kako sta bila v „Soti“ hvalisana v deveto nebo; služila Vama je torej dobro! Odgovorita: Koliko sta mi plačala za ves ogromni trud, kateri sem imel tekoma let z a Vaju, dasi sem Vama tožil, kako gre v denarnem oziru slabo! — Na dan prvaka „Goričanska“, imenujta svote, katere sta morala plačevati meni pohlepnežu, ki „služim za drag denar vsakomur“! Govorita o hvaležnosti, ko Vama je ta pojmi docela nepoznan. Služil sem Vama zvesto in pošteno vsa leta, in ako sta državna poslanca: sem prav jaz največ v to pripomogel. Ako bi se bil l. 1889. združil z dr. Tonklijem in pozivil njegove pozicije s svojim delom, bi dr. Gregorčič ostal — semeniški profesor! V zahvalo imam: lopovščine na lopovščine v njegovi „Gorici“! Naj sem apeloval na njegovo resnicoljubje še tako rezko, mož molči kot grob in pusti, da njegov list kopiči laž na laž! E, g. doktor, padli ste, padli, tako nizko, da nize že ni več mogote! — A. Gabršček.

Predpust. — Danes zvečer priredi „Narodna Čitalnica“ v Kanalu ples, pri katerem bo sviral tamburaški zbor. Na ples pridejo tudi v kostumih.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu nam je poslalo vabilo na veliko predpustno veselico, katera bo jutri zvečer v prostorih „Narodna doma“ v Barkovljah. Začne ob 5. uri pop. Na razporedu je petje, godba in igra. Po veselici ples.

Pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani, katero se je v kratkem času svojega obstanka lepo razvilo, nam je poslalo vabilo na maskarado „Benetke v Ljubljani“, ki bo 18. t. m. Telov. društvo „Celjski Sokol“ priredi dne 25. t. m. maskarado v „Nar. domu“.

O županski zvezi, v katero se zaletava „Slovenec“ in za njim drugi klerikalni listi, spregovorimo obširneje prihodnjic, ker pri tem je prizadeta znatno tudi naša dežela.

Razgled po svetu.

Spravna pogajanja. — Dr. Engel je bil izjavil v prvi seji — kakor smo že povedali — da jezikovno vprašanje se nima dognati samo za Češko in Moravsko, marveč tudi za vse dežele, v katerih prebivata 2 narodnosti. Nemci so bili takoj proti temu. Gledé na to pravi „Slov. Narod“:

Stališče Nemcev je umljivo. Njim se gre za ohranitev hegemonije in zato netejejo nič slišati o kakem porazumljenju tudi tam, koder so zdaj dejanski gospodarji. Kakor sedaj, postopali so vedno. „Spravili“ so se vedno samo s tistimi, katerih niso mogli zatreti, in vedno v namen, da zatro druge. Najprej so se spravili z Madjari, da bi udušili Čehe, Poljake in Jugoslovane. Ker ni šlo, porazumeli so se s Poljaki, misle, da bo potem hitro konec Čehov in Slovencev, a ker se tudi to ni posrečilo, se hočejo zdaj sprizniti s Čehi, in goje nado, da potem ne bo težko izhajati v Sleziji in v drugih mešanih deželah, zlasti na jugu, a to pot se jim tudi obnese, ako se dajo Čehi ujeti v nastavljen past.

Kakor rečemo, računamo južni Slovani, da se Čehi ne premaknejo s stališča, katero so zavzeli v prvi seji spravnih konferenc, in ki je v načelnem nasprotju z nemškim stališčem. Gotovosti seveda nimamo. Zlasti ni izključeno, da zadobé vladni načrti vendar veljavnost, četudi jim češki delegat ne pri-trde, četudi jim bodo morda nasprotovali. To domnevanje obujajo v nas razne okolnosti. Tako je na sobotni seji čeških poslancev dr. Fort naravnost trdil, da so Kaizlu in Pacaku znani vladni načrti, da z njima soglašata, da pa jih prikrivata pred drugimi poslanci. Nadalje je znatno, da so bili kot delegatje designirani prav tisti voditelji mladočeške stranke, ki so najbolj vneti za parcialno spravo in priznani kot jako zmerni, v tem ko na pr. dr. Fort ni bil izvoljen, dasi se je zato potegoval, češ da bi oportunistom gledal na prste. Prav lahko se torej zgodi, da vladni načrti nalete sicer na načelno ali vsaj taktično nasprotovanje mladočeških delegatov, da pa jim ti vendar ne bojo tako nasprotovali, da bi jih vlada ne mogla oktroirati, ako bi nastala skrajna sila.

Naravno je torej, da zasledujemo pravna posvetovanja z naintenzivnejšim zanimanjem, saj je od njih odvisen prihodnji položaj Slovencev in Hrvatov, in tudi češko-jugoslovan-

sko razmerje. Mi iskreno želimo, da se čim prej doseže sprava mej narodov, ki so navezani drug na drugega, ali ta sprava mora biti sklenjena na podlagi ravnopravnosti in mora veljati za celo državo, ne samo za Češko in za Moravsko.

Državni zbor bo torej sklican v kratkem, in sicer je za to določen dan 20. t. m. Vladi so baje na srcu raznotera nujna gospodarska vprašanja, stavke premogarjev, in pa povišanje kontingenta novincev. Vse prav, vprašanje je le, kako se obnesejo pravne konference, in kakošno stališče zavzemo vsled njih v drž. zboru Čehi.

Dr. Srb, novo izvoljeni župan v Pragi, je sprejel izvolitev ter to naznanil že pristojni oblasti. Ljubljanski župan Hribar ga je brzojavno pozdravil ter izrekel upanje, da prijateljsko razmerje med Kranjsko stolicco in Prago ostane nespremenjeno isto, kakor je bilo pod prejšnjim županom dr. Podlipnim. Dr. Srb mu je odgovoril takoj ter ga zagotovil, da prijateljstvo ostane nedotaknjeno.

Najhujše obsodbe čeških rezervistov. — Obsojeni so bili 4 na 3 mesece, 1 na 6 mesecev garnizijskega zapora, rezervist Kaliwoda, blagajnik pri neki okrajni bolniški blagajni, pa je bil obsojen na 13 mesecev v ječo v trdnjavi. To so pač najhujše obsodbe, kolikor se jih sploh da misliti, ako se upošteva, da vsi ti kaznenci so pregrešili to, da so se oglasili z „zde“ namesto s „hier“ na kontrolnem shodu!

Na Dunaju se posvetujejo o pomirju češko-nemškem. Zatrjuje se, da ima avstr.-ogerska vlada najboljše voljo, da izposluje pomirenje mej bojujočimi se narodnostmi! Gosp. dr. Körber ima načrt za vse najkrajše že menda izgotovljen... In tam le v Brnu. Dne 7. t. meseca se je razglasila kazen nad onimi kyjevskimi rezervisti, ki so bili tako drzni ter pri zglastitvi zaklicali „zde“ mesto „hier“! Obsojenci so se pritožili takoj na najvišje vojaško sodišče. Zanimivo bode, kako se izreče o ti aferi.

In sedaj naj kdo poreče, niti ta-le dogodek nad vse karakterističen za sedanji položaj Slovanov v Avstriji.

Dr. Stran-ský je rekel v delegacijah 9. januarja: imamo pravico tožiti vojaško upravo, ki je s svojim upravljanjem izzvala odpor z češko narodnostjo, ki je porušila po ustavi zagotovljene pravice narodu češkemu itd. Dalje je pripomnil, da bi bilo naravnost hinavstvo, če bi hoteli zapirati oči in ignorirati propast, katera se je v tem kratkem času pojavila mej češkim narodom in vojaško upravo.

Za sedaj brez pripombe.

Stavke. — V okrajih Most in Slany se množi število onih, ki prihajajo na delo. V ostalih okrajih je skoro vse pri starem. V Falknovu so zaprli 2 delavce. V Mostu je prišlo v četrtek v 28 rovih na delo 1580 mož, vseh pa je 3380. Mir se ne kali. V okraju Ousti-Homutov delajo v 40 rovih od 107. Te dni so pridejali 546 vagonov premoga. Govori se o novih pogajanjih med delodajalci in delavci.

Ako alp. montanska družba na Stajerskem ne ugoti zahtevan delavcev v Seegrabnu pri Ljubnem do jutri, prično stavko. Vsled stavke je znižala južna železnica tarife za les za kurjavo za 20%.

Raznotere vesti. — V Poznanju na Pruskem so odpustili iz službe vse tiste oglednike mesa, ki imajo poljska imena! — Nemško mornarico pomni že prav znatno; o tem razpravljajo v nemškem državnem zboru. — V Srbiji ostane vse po starem, in ni upati na pomilostenje znanih nesrečnih žrtve, ker kralj je jasno povedal, da s sedanjim položajem je zadovoljen in da ni misliti na kak preobrat. — Južna železnica ustanovi v Gradcu obratno ravnateljstvo. Tehnično ravnateljstvo v Mariboru se preseli takoj v Gradec.

Vojna v južni Afriki. — Buller se je torej res pomaknil čez Tugelo. Vsled tega pa je v praskah z Buri izgubil že okoli 200 mož, 15 častnikov je ranjenih, 2 pa ubita. — Delovanje Burov v Nondweinu ob Zuluski deželi je postalo jako živahno, kar strši Angleže. Iz Speornianscampa javljajo, da v ponedeljek je šel Buller čez Tugelo ter se mu je posrečilo, pregnati Bure iz dobrih pozicij. — Buri neprestano streljajo na Ladysmith, ki se pa vendar še ni udal.

Angleži nameravajo v svoji sedanji poziciji zapriceti resno delo. Sodí se, da se blizu odločilni trenotek. Buller je prekoračil Tugelo, Kelly-Keny se pripravlja na večjo akcijo ob južno-oranjski meji, general Macdonald pa ob gori Koodoos gspodari na cesti, ki pelje na 3 strani. Angležem je pred vsem do tega, da osvobodijo Ladysmith, Kimberley in Mafeking, potem pa namera-

vajo na 2 ali 3 straneh prodirati v sovražnikovo zemljo.

Angleži so bili zopet tepeni. Po današnjih poročilih se je moral Buller zopet umakniti čez Tugelo; tako se je ponesečil 3. poskus, osvoboditi Ladysmith. Iz Modder-Rivera javljajo, da se je moral general Macdonald umakniti Burom. Lord Methuen, ki mu je prišel na pomoč, je zgubil 600 mož.

Shod postarjev v Trstu. — Dne 29. januarja t. l. je sklicalo društvo c. kr. postarjev iz Kranjske, Primorske in Dalmacije izvanreden shod v Trstu.

K zborovanju je došlo blizu 70 imeteljev in imeteljic večjih post na deželi; nekateri celo iz daljne Dalmacije; veliko c. kr. postarjev je bilo zastopanih po pooblaščenjih.

Že nad 27 let prosijo in moleddvajo „neerarični poštni uslužbenci“ poštno in brzojavno upravo, da bi jim ista njih kritične od uprave same kot nevdržljive označene odnoseje izboljšala, no, po nesterilnih praznih obljubah doneslo jim je leto 1900. pričetek reforme, a hkrati — britko razočaranje.

Društveni predsednik g. A. Schrey iz Jesenic je poročal v daljšem govoru o korakih, katere je storil v preteklem letu v zvezi s predsedniki postarskih društev ostalih kronovin v dosego boljših razmer postarskemu stanju na deželi.

Iz poročila se razvidi, da se je gosp. predsednik prav resno trudil, da bi kaj dosegel; ako ne more pokazati uspehov, ni to njegova krivda. — Odposlala se je v zadevi reorganizacije prošnja na Njegovo Velikanstvo, stavile so se po poslancih interpelacije, deputacija društvenih predsednikov je bila v avdijenci pri cesarju ter opetovano pri sekcijemskem načelniku, kateri jim je vsakokrat zatrdil, da bode vsled preosnove post na deželi stanje postarjev izboljšano, a že prve „famozne“ odredbe v zadevi plač pismonoš dokazujejo, koliko je tem zatrdilom verjeti.

Najvišja služabniška plača odmerjena je v reorganizaciji za poste na Kranjskem 770 K, najnižja 140 K za jedno delavno silo. Ta plača naj nadomestuje postarjem na deželi odpravljenost dostavnino, s to plačo naj plačuje poštar poštnega sela, kateri naj bode povsem zanesljiva, izobražena, ter dveh deželnih jezikov v govoru in pisavi zmožna oseba. S to plačo naj mu nabavlja potrebno službeno obleko ter oskrbuje v času bolezni, ga vzdržuje v starosti — iz te plače pa naj si poštar nadalje še pošte povračil za poroštvo ter za njegovo brezmejno odgovornost.

Dostavnina je docela odpravljena, a mesto nje se postarjem na deželi ni dala polna odškodnina, katero so opravičeni zahtevali, kajti ti postranski dohodki so jim zagotovljeni vsled pogodbe s pošno upravo, za katero pa velja šestmesečna odpoved. So postarji celo na Kranjskem, kateri zgubijo glasom te naredbe 2000 K postranskih dohodkov, nekateri celo še več.

Od leta do leta se naklade postarjem na deželi večja ter težavnejša dela, tako, da je isti sedaj že komaj kos svoji nalogi. Opravila pri poštni hranilnici so se podvojila, denarni promet velikansko pomnožil! Za vse ta dela je odgovoren c. kr. poštar z vsem svojim premoženjem, vendar se ga namerava z odpravo dostavnin še prikrajšati na njegovi dosežanih beraški plači.

Brzojavni preglednik ima letnih 1440 do 1680 K plače, a poštar na deželi 300 do 1000 K ter nobenega socialnega ugleda.

Napoveduje se poboljšek v plači, a ta kaže biti tako minimalna, da najvišja plača postarja I. razreda ne doseže prejemkov plače državnega uradnika X. razreda, vkljub temu, da mora prvi večja in težavnejša dela opravljati kot zadnji, in da ima c. kr. poštar na deželi tako odgovornost, kot malokateri poštni državni uradnik.

V resoluciji, katera se je na tem shodu sklenila, in katera se po g. predsedniku nemudoma odposlje na trgovinsko ministerstvo, se protestuje proti jednaki reorganizaciji post na deželi, ter se prosi, da se razveljavijo dosežane odredbe poštne uprave, in da se skliče v svrhu novozapočete akcije v izboljšanje stanja postarjev po deželi posebno enketo na Dunaj, v kateri naj bi bili zastopani postarji-odposlanci iz vseh dežel.

V tej resoluciji se nadalje zahteva, da se vendar že jedenkrat postopa s postarji na deželi pravično, naj se brezpogojno vpelje

konkretni status, ter prizna postarjem višja plača, sorazmerno tem višjim plačam 1. petletnice, pri tem pa naj se ne pozabi poštnih upraviteljev, ter naj se ne odlašaja več z njihovim vprašanjem, tem več naj se ga loti uprava z vso resnobo, da se ohrani prepotrebni ugled postarstva, ter zabrani vhod bedi in zanemarjenosti.

Govorili so še razni govorniki, kateri so kritikovali v ostrih besedah ter mej splošnim razburjenjem najnovejše reorganizacijske odredbe, na kar se je sprejel predlog, da predsedniki nemudoma skličejo splošni postarski shod na Dunaju.

Po poročilu načelnika drustvene bolniške blagajne, katero poročilo se je odobrilo, se je sklenilo zborovati prihodnje leto v Ljubljani, na kar se je zaključil shod s trikratnim „živio“ cesarju.

Poslanica.

Včerajšnja „Gorica“ mi podtika posebno strastno agitacijo za dr. Stanica, ter mi predbaciva nehvaležnost do grofa Coroninija. — V pojasnilo naj služi: V marcu l. 1899. sem šel v družbi g. Gabrščka k grofu C., da bi poizvedel, kako je z vipavsko železnico, ker sem bil pooblaščen, pogajati se radi dobave materialij. Gosp. grof mi je odgovoril: „Ich kann Ihnen nichts bestimmtes sagen, da die ganze Sache noch beim Ministerium liegt und ich selber nichts bestimmtes weiss. Wenden Sie sich an den Herrn Gorup in Triest...“ To je vse. Koliko hvaležnosti sem radi tega dolžan v politiki..., to naj presodijo čitatelji.

Glede zaslug o pošti v Plaveh pa prepustam odgovor svojemu očetu, ako se mu bo zdelo vredno...*)

V kolikor se tiče moje osebe, se mi ne zdi vredno, da bi sploh kaj odgovarjal na nadaljne hrulacije v „Gorici“, — ker si ne pustim od nikogar predpisavati polit. prepričanja. Zadostuje mi zavest, da sem po svojih skromnih močeh vedno vrnil svojo narodno dolžnost. To naj velja posebno onim, ki kaj radi vidijo prašek v očesu svojega bližnjega, bruna v svojem pa ne! — Sicer pa vem, kam pes taco molli! Majhni ste, majhni, gospodje! Punctum!

V Gorici, 10. febr. 1900.

Oenolog Rudolf Konjedic.

*) Nam je ta reč znana. Šlo je za ustanovitev nove pošte v Plaveh. Polit. oblast je prošnjo podpisala. Gosp. župan Konjedic je priporočil reči tudi dr. Gregorčiču, ki je menda prošnjo na D. tudi res priporočal. — In kaj za to? Ali mora biti župan in veleposestnik Konjedic radi tega toliko hvaležnosti dolžan, da bi ne smel imeti svojega polit. prepričanja? Saj je poslanec storil edino le svoje dolžnost. Čemu je pa izvoljen? — Sicer pa smo že povedali, da pošte kar vsiljujejo. Deželni poslanec Klančič v Podgori se je pošte branil, pa so jo vsejedno ustanovili! — Jenejte vendar že enkrat s tisto „hvaležnostjo“, ki postaja že skrajno smešna! — Uredn.

Upeljiva sladna kava, ki so je pričela približno pred desetletji leti in je dandanes razširjena že po vsem omikanem svetu, kaže vedno bolj splošno svoje do brodelne posledice za zdravje in narodno gospodarstvo. Nemogoče bi bilo preračunati, koliko denarja se prihrani in kako zelo pospešuje zdravje in moč ta zdrava, domača kavina pijača, katero je splošno uvedla še-le Kathreinerjeva trdka. Gotovo pride kmalu čas, ko se bode Kathreiner-Kneippova sladna kava udomačila v vsaki družini, in sicer ali kot primes k bobovi kavi, ali pa tudi sama in nena-mešana, kjer bi se bobova kava zdravniško prepovedala. Blagovati moramo vsako gospodinjico, ki je upeljala ali ki upeljuje in pospešuje to važno in zdravilno izboljšanje naše vsakdanje udomačene pijače.

Razglas Drazbe.

Dne 26. februarja t. l. ob 10. uri predpoldne vrši se pri načelniku cest. odbora v Plaveh javna dražba s pismenimi ponudbami za oddajo kamnolomskega in zidarskega dela pri zgradbi mosta čez Avčni potec.

Ta dela so cenjena z zneskom 17.285 gld. 67 kr. ali 34.571 K 34 h.

Dotične ponudbe previdene s kolekom 1 K katera je dobro zapečatili in katerim je dodati jamčevino v znesku 864 gld. 28 kr. ali 1728 K 56 h. se morejo uložiti najkasneje do dneva pred dražbo pri zgoraj imenovanem cestnim odboru pri katerim so razgrnjeni na pogled v navadnih uradnih urah tudi tehnični sestavek in stavbeni pogoji.

Cestni odbor ni zavezan sprejeti najnižjo ponudbo, temveč si pridržuje pravico izbrati podvzetnika iz katerega vzroka se bodo zadržale vse jamčevine, dokler ne bode cestni odbor odločil v dotični dražbeni obravnavi.

Cestni odbor

v Kanalu, dne 9. februarja 1900.

Načelnik.

Foulard-Seiden-Robe fl. 8-40

und höher! — 14 Meter! — porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend ebenso von schwarzer, weisser und farbiger **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14-65 p. Met.
G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (u. k. Hof.) ZÜRICH. (2)

Fran Wilhelms odvajajoči čaj

od
Fran Wilhelms
lekarnarja v Neunkirchen
(Spodnje Avstrijsko)
dobiva se v vseh lekarnah. Zavoj stane
2 kroni av. velj.

St. 36.

Razpis dražbe.

Dne 12. februarja t. l. se odda v občinski pisarnici v Št. Andrežu pri Gorici na javni dražbi od 10—12. ure predpoldne gradnja nove tuk. cerkve.

Delo je cenjeno na 32.929 gl. 33 kr. — Gradbeni načrti in pogoji so razgrnjeni ob uradnih urah v obč. pisarnici v Št. Andrežu do dneva dražbe.

Vsak vdeležitelj dražbe moral bode položiti dražbeni komisiji 10% varščino.

Županstvo v Št. Andrežu
22. januarja 1900.

Župan:
Lutman.

100 do 300 gl. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in vseh krajev s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in ni nikakoli nevarnost. Ponudbe pod Ludwig Osterreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 101

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Franc Obrdank,

dosedanji poslovodja sodovke

g. Josipa Hrovatina na Gorišču

naznanja gg. odjemalcem, da je prevzel to tovarno v svoje področje.

C. kr.

privilegirani
kroji,

vsakomemu
koj razum-
ljivi krojiti.

Kar napove iz knjige tabelna mera, to izpolni vsake velikosti in mode.

MARTIN POVERAJ

v Gorici,

civilni in vojaški krojač,
z zalogo najfinjšega blaga.

Edino na Travniku št. 22. I. nadstropje.

Ima svojo izborna zalogo vsake vrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono.

Velika izbér:

zavratne in ovrtnjake, gotovega perila in srajce Jäger ter vseh drugih k oblekam spadajočih priprav za vsaki stan po najnižji ceni.

Sprejemajo se naročila za izdelavo raznih oblek, jaket, pelegrin, dežnih plaščev, tudi za dame, po najnovejši modi.

Najboljše berilo in darilo je

vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega da more sebe in druge blažiti in prav okali), ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več, a i proti poštnemu povzjemu pri Jožetu Valenčiču na Dunaju, III. Bez., Hauptstrasse No 84. 3. Stge., II. Stk., Th. 33.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana; knjig je malo več.

Izurjen uradnik,

zmožen slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, vešč v napravi vseh vrst listin, zemljknižnih ulog, tožb itd.

išče službo pri odvetniku ali c. kr. notarju.

Ponudbe na naslov: I. S. Poste restante, Žiri (Kranjsko).

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica
in
edina mehanika
popravljalnica
šivalnih strojev

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vložbe od gl. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške in samokrase.**

Špedieljska poslovница

Gašpar Hvalič v Gorici

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Slovincem a mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje. Ker ima

nov, zaprt voz za prevažanje

zagotavlja, da se blago nepoškodovano dostavlja

Tiskarna ustanovljena leta 1893., je oskrbljena z najmodernejšimi črkami.

„Salonska knjižnica“

„Slovanska knjižnica“.

„Knjižnica za mladino“.

„Primorec“.

„SOČA“.

„Kažipot“.

Goriška Tiskarna

A. GABRŠČEK,

zaloga vsakovrstnih izgotavljenih tiskovin za županstva, cerkvene, šolske in druge urade v Gosposki ulici šte. 9. v Gorici,

sprejema naročila za tisek vsakovrstnih tiskovin, kakor:

vabila k veselicam in plesom, račune, zavitke in listovni papir z natisnjeno trdko za trgovce in zasebnike, raznovrstne vizitnice s primernimi zavitki in elegantnimi škatlicami.

Tiskovine po vzorcu za zasebnike, urade, društva itd. izvršuje točno in natančno po zmerni ceni.

Sledeče tiskovine ima tiskarna izgotovljene v zalogi:

Za županstva: Spisek za volilce, glasovni imenik, kontrolni razkaz (za volitve), opravični zapisnik, blagajnični dnevnik (z glavo), sklep računa, proračun, domovnica, ubožni list, plačilni nalog, vročilni list, razna povabila (k volitvi, k novačenju, v občinski urad), vabilo starešinam k seji (z dnevnim redom in brez njega), pobotnice, zapis za mrličem, izkaze o premembah stanovanjskega (za vojake), poštni dnevnik, kazenski zapisnik, prošnje za oprostitev vojašine itd.

Za cerkvene urade: Liber bapt., Liber def., Liber matr., Status anim., Testim. mortis, Testim. matrim., Fides mortis et sepult., Fides matr., Nota pro den. factis (in faciendis), Fides Nativit. et Bapt., Testim. status liberi, krstni list, mrtvaški list, pobotnica za obligacije in za plače, izkazi umrlih, račun (z raznimi prilogami) itd.

Za šole so v zalogi vse tiskovine v slovenskem, hrv. in ital. jeziku, kakor razrednice, tednik, oprav. zapisnik itd.

Za sodne urade: opr. zapisnik, zapisnike, vročilne liste, vabila, plačilne naloge, malotne tožbe, pooblastila, zvršilne prošnje itd. itd.

Vsako naročilo, bodisi tiskovno ali iz zaloge se izgotovi v roku 24 ur.

Protin, revmatizem,

tudi zastareli, in celó v kopeljih 10-15 let brez vspeha se zdravci se je povrnilo popolno in gotovo zdravje po nekotlikokratni uporabi mazila
Zoltanovega proti revmatizmu in protinu. Stane 1 steklenica 2 K. Dvorni zalagatelj lekarnar
B. ZOLTAN, Budimpešta.
Nikako skrivno sredstvo. Od zdravstvenih strokovnjakov priporočeno.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici.

Gospeska ulica št. 7.

Velika zaloga

vsakovrstnega manufakturnega blaga

ženske in moške obleke

za vsaki stan in vsaki letni čas.

Velika izbira za pustno dobo,

vsakovrstne svitle barve za plesne toalete, volnene in bombažaste. Priporoča se posebno ženem za lepo perilo, krasne obleke, kovtre in odeje, preproge in zavese, za posteljno rabo, žimo, volno, bombaž, blago izvrstno za blazine itd. itd. Priporoča se tudi možkim lepo izbero v perilu: srajce, ovrtnike, zapetnice, prsnike, ovrtnice za vsako priliko, nogavice, rokavice itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne ter brez pogajanja!

V zalogi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček so izšle knjige

„Materino delo za Boga in domovino“, Za Slovence priredil Simon Gregorčič ml. Cena s poštnino 70 kr.

„Zgodov. črtice iz pokonežene grofije goriške in gradiške“. Spisal Simon Rutar. Cena s poštnino 55 kr.

„Denne slovanskih povesti“. Črtice iz ruskega, poljskega, slovaškega in hrvaškega življenja. I. Cena s poštnino 55 kr.

Simon Gregorčičeva zbirka pesmi. Cena lični izdaji 30 kr.

Ant. Funtko izbrane pesmi. Cena lični izdaji 50 kr.

„Knjižnica za mladino“. Izšlo je 24 snopičev. — Cena vsakemu snopiču je 25 kr. Kdor naroči vse snopiče, jih dobi po 20 kr. —

„Salonska knjižnica“, za odrasle, začela izhajati začetkom l. 1897. I. zvezek „O te ženske!“ stane broširan gl. 1-10, vezan gl. 1-60. V kratkem izide II. in III. knjiga zanimive vsebine.

„Gluhonemi“. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. 350 strani velike osmine. Spisal Anton Rudež. Znižana cena gl. 1-30.

„Bele noči“. Sentimentalen roman. Cena 25 kr.

„Bon-Hur“, roman iz časov Kristusovih. Angleški spisal L. Wallace, poslovenil Podravski. Trdovezan gl. 1-65, mehkovozan gl. 1-30.

„Kako je ravnati z mlekom?“ Slovenskim živinorejcem posebno udom mlekarstvih zadrug spisal Milan Ivancić v Tolminu, 1 iztis 15 kr., 10 iztisov gl. 1.

Trdo vezan
gl. 1-90.

Mehko vezan
gl. 1-60.

РУССКО-

Русско-Словенский Словарь

(ROČNI RUSKO - SLOVENSKI SLOVAR)

IN

Kratka slovnica ruskega jezika

(Краткая Грамматика Русского Языка)

V kratkem izide „Slovensko-ruski slovar“ in „rusko-slovenska slovnica“.